

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, czerwiec 2010

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/83/2010

PREFERENCJE W WYBORACH

PREZYDENCKICH

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Do wyborów prezydenckich pozostało już tylko kilka dni. Udział w niedzielnym głosowaniu zapowiada 78% uprawnionych do głosowania¹, a więc o 3 punkty procentowe więcej niż przed miesiącem. Oczywiście nie należy się spodziewać, iż frekwencja w I turze wyborów będzie rzeczywiście tak wysoka. Regułą bowiem jest, że w wyborach bierze udział znacznie mniej osób, niż wyraża taki zamiar w sondażowych deklaracjach. W październiku 2005 roku – na tydzień przed I turą wyborów – udział w nich zapowiadało 70% badanych, do urn zaś udała się tylko niespełna połowa uprawnionych do głosowania (49,74%).

Obecnie poziom deklarowanej frekwencji okazuje się wyższy nie tylko od rejestrowanego przed wyborami prezydenckimi w 2005 roku, ale także przed wyborami w 2000 roku, które zostały rozstrzygnięte już w I turze, do urn zaś udała się większość uprawnionych. Różnice między deklarowaną a faktyczną frekwencją były jednak wyraźnie mniejsze niż w 2005 roku. Na tydzień przed wyborami prezydenckimi w 2000 roku zamiar uczestnictwa w nich deklarowało 75% badanych, do urn zaś poszło 61,12% uprawnionych.

Deklarowana obecnie w sondażach frekwencja może zatem świadczyć o dużym zainteresowaniu wyborami i dużej chęci wyrażenia swoich poglądów politycznych za pomocą karty do głosowania. Nie znaczy jednak, że deklaracje odpowiednio proporcjonalnie przełożą się na zachowania wyborcze, ponieważ pora wyborów – letni sezon oraz bliskość wakacji – może wpłynąć na nierealizowanie sondażowych obietnic w większej skali niż wcześniej.

Tabela 1

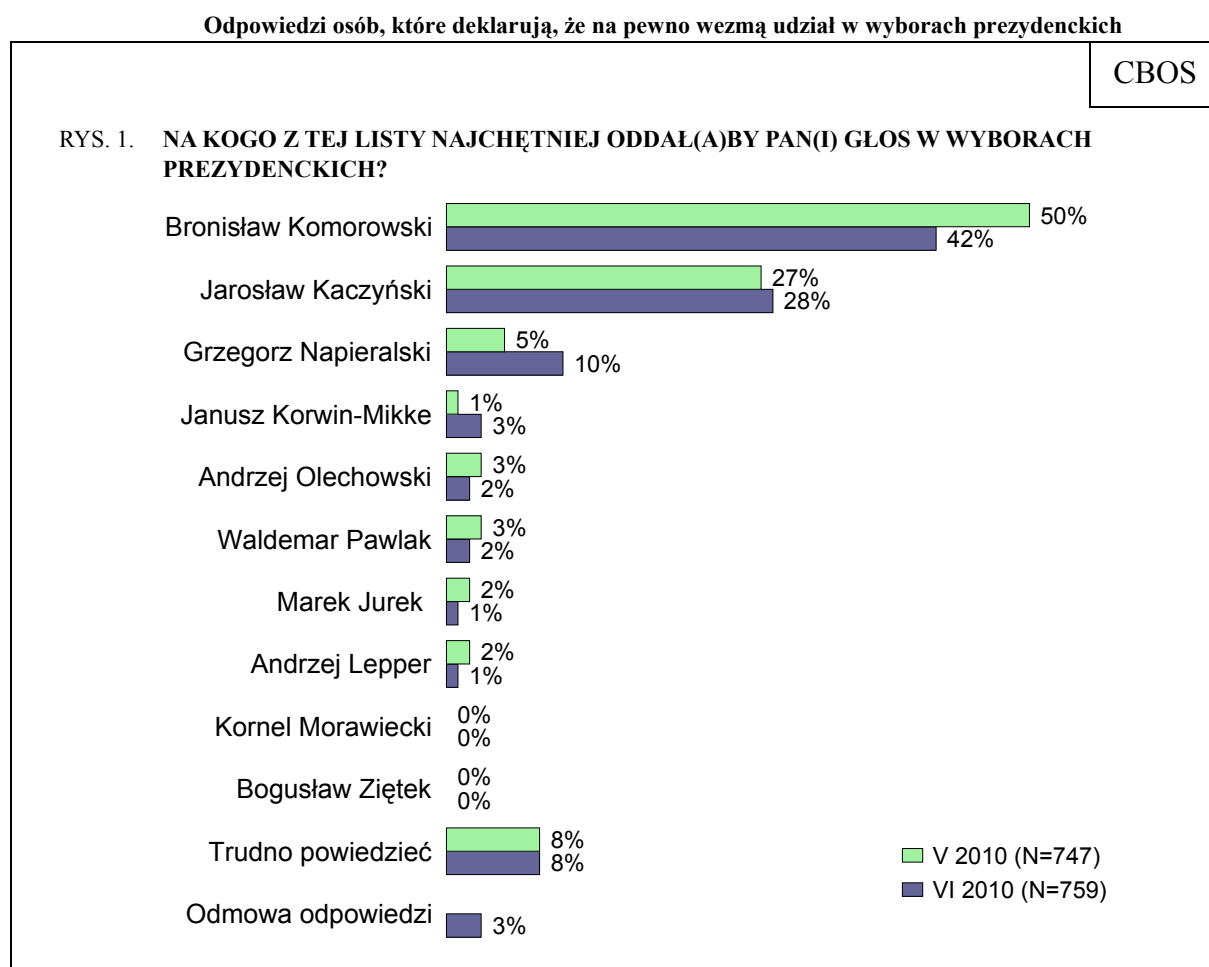
20 czerwca odbędą się przyspieszone wybory prezydenckie. Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?	Deklaracje respondentów według terminów badań					
	I '10	II '10	III '10	IV '10	V '10	VI '10
	w procentach					
Na pewno wezmę w nich udział	58	59	63	69	75	78
Nie wiem, czy wezmę w nich udział	24	18	17	13	13	11
Raczej nie wezmę w nich udziału	18	23	20	16	12	11

W styczniu '10 pytanie brzmiało: „Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach prezydenckich?”. Od lutego do kwietnia br. zadawaliśmy pytanie: „Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory prezydenckie, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (241) przeprowadzono w dniach 10–16 czerwca 2010 roku na liczącej 977 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Głównym faworytem niedzielnych wyborów jest Bronisław Komorowski. Przewaga kandydata PO nad pozostałymi pretendenciami do prezydentury jest jednak znacznie mniejsza niż miesiąc temu. W ciągu ostatnich tygodni liczba zwolenników marszałka Sejmu zmniejszyła się o 8 punktów procentowych i obecnie mógłby on liczyć na głosy nieco ponad dwóch piątych zamierzających wziąć udział w głosowaniu (42%).

Zmniejszył się tym samym dystans dzielący Bronisława Komorowskiego od jego głównego rywala w wyścigu prezydenckim Jarosława Kaczyńskiego. Zamiar głosowania na lidera PiS deklaruje obecnie 28% potencjalnych uczestników wyborów, a więc nieznacznie więcej niż przed miesiącem (o 1 punkt). Przewaga kandydata PO nad prezesem PiS zmalała zatem z 23 punktów procentowych w maju do 14 punktów obecnie.

Trzecie miejsce w przedwyborczym rankingu, tak jak przed miesiącem, zajmuje lider SLD Grzegorz Napieralski, ze znacznie jednak lepszym wynikiem niż w maju. Obecnie zamiar oddania na niego głosu deklaruje co dziesiąty wyborca (10%, wzrost o 5 punktów).

Grzegorz Napieralski jest jedynym kandydatem, któremu w czasie krótkiej i bardzo nietypowej kampanii wyborczej udało się znacząco poprawić swoją pozycję na przedwyborczej scenie. Niewiele zmieniły się natomiast notowania pozostałych, mniej liczących się kandydatów. Za kandydaturą Janusza Korwin-Mikkego opowiada się 3% wybierających się do urn (wzrost o 2 punkty). W dalszym ciągu niewielkie jest poparcie dla Waldemara Pawlaka i Andrzeja Olechowskiego (po 2%, spadek po 1 punkcie). Na Marka Jurka i Andrzeja Leppera zamierza głosować po 1% zadeklarowanych uczestników wyborów. Nadal bardzo nisko zainteresowanie wyborców wzbudzają kandydatury Kornela Morawieckiego i Bogusława Ziętka (poniżej 0,5%).

Od maja, mimo nieco częstszych deklaracji uczestnictwa w wyborach, nie zmieniła się liczba wyborców niezdecydowanych. Co dwunasty badany wybierający się w niedzielę do lokalu wyborczego jeszcze nie wie, na kogo odda swój głos (8%). Nie znamy też preferencji bardzo niewielkiej, ale liczniejszej niż w ubiegłych latach grupy potencjalnych wyborców odmawiających ujawnienia swych wyborczych sympatii (3%).

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

Tabela 1

		20 czerwca odbędą się przyspieszone wybory prezydenckie. Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?			Liczba osób
		Na pewno wezmę w nich udział	Nie wiem, czy wezmę w nich udział	Raczej nie wezmę w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		78	11	11	974
Płeć	Mężczyźni	76	11	13	463
	Kobiety	80	11	9	511
Wiek	18-24 lata	79	13	8	127
	25-34	71	15	14	183
	35-44	77	13	10	142
	45-54	79	11	10	169
	55-64	88	6	6	180
	65 lat i więcej	74	9	18	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	75	12	13	377
	Miasto do 20 tys.	73	17	9	124
	20-100 tys.	78	11	10	177
	101-500 tys.	82	10	8	169
	501 tys. i więcej mieszk.	84	4	11	126
Wykształcenie	Podstawowe	72	11	17	247
	Zasadnicze zawodowe	71	16	13	250
	Średnie	82	10	8	326
	Wyższe	90	5	5	151
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	88	6	6	88
	Średni personel, technicy	81	10	9	48
	Pracownicy adm.-biurowi	89	5	7	55
	Pracownicy usług	83	8	9	63
	Robotnicy wykwalifikowani	64	18	19	102
	Robotnicy niewykwalifik.	69	21	10	53
	Rolnicy	75	16	9	52
Pracujący na własny rach.	84	3	13	38	
Bierni zawodowo	Renciści	80	11	9	73
	Emeryci	79	7	13	205
	Uczniowie i studenci	81	9	10	87
	Bezrobotni	66	20	14	55
	Gospodynie domowe i inni	76	16	8	57
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	87	6	7	124
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	82	11	7	87
	sekt. pryw. poza rolnict.	73	13	14	209
	prywatnym gosp. rolnym	75	20	5	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	68	19	13	163
	501-750	74	11	14	125
	751-1000	82	9	10	163
	1001-1500	84	9	8	167
	Powyżej 1500 zł	87	6	7	124
Ocena własnych war. mater.	Złe	66	19	15	147
	Średnie	78	12	10	427
	Dobre	83	7	10	400
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	89	7	4	50
	Raz w tygodniu	81	11	9	434
	1-2 razy w miesiącu	72	13	15	185
	Kilka razy w roku	75	13	12	213
	W ogóle nie uczestniczy	74	8	17	93
Poglądy polityczne	Lewica	85	5	9	152
	Centrum	74	14	12	288
	Prawica	91	5	4	314
	Trudno powiedzieć	58	20	22	219

Tabela 2

		Na kogo z tej listy najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach prezydenckich?						
		Marek Jurek	Jarosław Kaczyński	Bronisław Komorowski	Janusz Korwin-Mikke	Andrzej Lepper	Kornel Morawiecki	Grzegorz Napieralski
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		1	28	42	3	1	0	10
Płeć	Mężczyźni	0	26	43	3	2		10
	Kobiety	1	30	41	2	1	1	10
Wiek	18-24 lata	1	29	42	8	3		8
	25-34	1	24	48	1	1		12
	35-44	1	28	39	5			12
	45-54	1	23	41	0	1	1	11
	55-64		27	45	2	1	0	8
	65 lat i więcej	1	39	36	0	2		10
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	34	37	1	2	1	8
	Miasto do 20 tys.		25	46	1	3	1	12
	20-100 tys.	1	27	44	5			12
	101-500 tys.	1	27	43	3	1		11
	501 tys. i więcej mieszk.	1	17	51	4			12
Wykształcenie	Podstawowe	1	37	35	1	4	1	5
	Zasadnicze zawodowe		37	39	1	1		7
	Średnie	0	21	44	4		0	14
	Wyższe	1	18	52	3			13
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	19	52				18
	Średni personel, technicy		15	49	6			14
	Pracownicy adm.-biurowi		21	62	2	2		8
	Pracownicy usług		21	37				16
	Robotnicy wykwalifikowani	1	24	50		1		11
	Robotnicy niewykwalifik.		40	32		3		4
	Rolnicy		39	36				4
	Pracujący na własny rach.		17	26	17			15
Bierni zawodowo	Renciści	2	38	39		1		7
	Emeryci		35	40	1	2	0	8
	Uczniowie i studenci	2	25	40	8	4		9
	Bezrobotni		29	43	4	2	4	6
	Gospodynie domowe i inni	1	31	32	3			13
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	24	40	1	1		13
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	1	23	45	1			12
	sekt. pryw. poza rolnict.		18	52	5	1		12
	prywatnym gosp. rolnym		38	38				5
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		43	35	4			8
	501-750		34	38	1	5		7
	751-1000	1	27	40	2	1	0	10
	1001-1500	1	23	52	2	0		12
	Powyżej 1500 zł	1	21	48	5			15
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	32	36	2	4	2	8
	Średnie		33	37	1	2	0	10
	Dobre	1	22	49	4			11
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		53	36				2
	Raz w tygodniu	1	37	31	1	2	0	9
	1-2 razy w miesiącu		24	44	4	1		13
	Kilka razy w roku	0	12	60	3		0	11
	W ogóle nie uczestniczy		12	58	6			16
Poglądy polityczne	Lewica		10	46		1	0	36
	Centrum	1	24	50	3	2		7
	Prawica	1	40	40	3	1		3
	Trudno powiedzieć		28	29	3	1	1	6

Tabela 2 cd.

		Na kogo z tej listy najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach prezydenckich?					Liczba osób
		Andrzej Olechowski	Waldemar Pawlak	Bogusław Ziętek	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		2	2	0	8	3	759
Płeć	Mężczyźni	3	3	0	6	2	352
	Kobiety	1	2		10	3	407
Wiek	18-24 lata	2	2		5		100
	25-34	1	3		7	2	130
	35-44	4			9	4	110
	45-54	4	4		9	5	133
	55-64	1	3	1	9	2	159
	65 lat i więcej	1	1		9	2	127
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	4	0	10	2	284
	Miasto do 20 tys.	1	4		4	3	91
	20-100 tys.	1	1		6	4	139
	101-500 tys.	3	1		8	2	138
	501 tys. i więcej mieszk.	3			9	3	106
Wykształcenie	Podstawowe	0	2		10	2	178
	Zasadnicze zawodowe	2	1		10	2	177
	Średnie	2	3		7	4	267
	Wyższe	3	1	1	6	2	136
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2		1	4	3	77
	Średni personel, technicy	3	7		3	3	39
	Pracownicy adm.-biurowi		2		3		49
	Pracownicy usług	6	1		17	2	52
	Robotnicy wykwalifikowani		1		8	3	65
	Robotnicy niewykwalifik.		6		13	4	36
	Rolnicy		5		12	3	39
Pracujący na własny rach.	12			2	12	32	
Bierni zawodowo	Renciści		5		8	1	58
	Emeryci	1	1		9	2	162
	Uczniowie i studenci	2	3		7		71
	Bezrobotni				9	3	36
	Gospodynie domowe i inni	2	2		13	3	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	2	1	10	4	107
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	1		11	4	71
	sekt. pryw. poza rolnict.	3	3		4	2	153
	prywatnym gosp. rolnym		4		12	3	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	4		3	3	111
	501-750	1	2		11	1	93
	751-1000	4	3		10	1	133
	1001-1500	2	2		5	1	140
	Powyżej 1500 zł	2	1	1	5	1	108
Ocena własnych war. mater.	Złe		3		8	5	97
	Średnie	1	2	0	10	4	332
	Dobre	3	2		6	1	330
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu				5	5	44
	Raz w tygodniu	1	4		11	2	351
	1-2 razy w miesiącu	2	2		9	2	134
	Kilka razy w roku	2	0	1	6	3	161
	W ogóle nie uczestniczy	3			1	3	69
Poglądy polityczne	Lewica	2	1	1	2	0	130
	Centrum	2	1		9	2	214
	Prawica	3	3		6	1	287
	Trudno powiedzieć		3		19	10	127